

RƏNA ŞAHİRZAYEVA

Elmi işçi

Azərbaycan Dövlət Rəsm Qalereyası

shahirzayeva83@gmail.com

HEYDƏR ƏLİYEV TƏRƏFİNDƏN MÜƏYYƏNLƏŞDİRİLƏN MƏDƏNİYYƏT KONSEPSİYASINDA VARİSLİK FAKTORU

Açar sözlər: Mənəvi dəyərlər, mədəniyyət siyasəti, varislik, gənclər siyasəti, müstəqillik.

XÜLASƏ

Məqalədə Azərbaycan dövlətinin müstəqillik əldə etdikdən sonra rastlaşdığı çətinliklər, daxili və xarici təzyiqlər fonunda Ümummilli lider Heydər Əliyevin yürütdüyü uzaqqorən mədəni siyasət təsfir edilir. Qeyd olunur ki, müstəqilliyin qorunub saxlanması onun əldə edilməsindən xeyli çətin bir prosesdir. Heydər Əliyevin hakimiyyətə gəlməsi bu prosesin uğurlu həllinə gətirib çıxartdı. Ölkənin düzgün və uzaqqorən mədəni siyasəti Ümummilli liderin yorulmaz və qətiyyətli siyasi-mədəni fəaliyyətinin nəticəsidir.

Heydər Əliyev tərəfindən müəyyənləşdirilən mədəniyyət konsepsiyası hazırda prezident İlham Əliyev və birinci vitse-prezident Mehriban xanın Əliyeva tərəfindən uğurla davam etdirilir. Müstəqilliyimizin ilk illərində möhkəm təməllər üzərində qurulan mədəni siyasət onun davamçıları tərəfindən ölkənin daimi firavan və rifah şəraitində çiçəklənməsinə istiqamətlənmişdir.

Danılmaz tarixi faktdır ki, sovet hakimiyyəti illərində nailiyyətlərimiz də olmuş, xalqımız savadlanmış, onun mədəni səviyyəsi yüksəlmış, Azərbaycanın böyük elmi yaranmış, respublikamızın milli mədəniyyəti yüksək səviyyələrə qalxmışdır. Lakin bunlar kommunist ideologiyasının rəhbər və istiqamətverici rolunu tanımaq şərtilə əldə edilmişdi. Çünkü başqa cür düşünmək belə olmazdı. Milli-mənəvi dəyərlər, soykökə qayıdısla bağlı hər hansı müstəqil ideyalarla çıxış etmək sadəcə olaraq qadağan idi [1, s.293-294].

Məlum olduğu kimi, 1991-ci il oktyabrın 18-də SSRİ-nin dağıılması ərəfəsində Azərbaycanın dövlət müstəqilliyi haqqında Konstitusiya aktının elan edilməsi ilə Azərbaycan yenidən itirilmiş istiqlaliyyətini özünə qaytarşa da, istər daxili, istərsə də xarici siyasətində əsl müstəqilliyə nail ola bilmədiyi kimi, dövlət səviyyəsində milli - mənəvi dəyərlərin qorunması və yaşadılması üçün də əslində heç bir iş görülmürdü. Azərbaycanın başının üstünü yenidən öz müstəqillyini itirmək təhlükəsi almışdı.

Belə bir ağır şəraitdə xalqın təkidi və tələbi ilə 1993-cü il iyunun 15-də hakimiyyətə qayidian Heydər Əliyev qısa müddətdə bütün bu neqativ hallara son qoyaraq hər cür separatçılıq meyillərini aradan qaldırdı, ölkədə ictimai-siyasi sabitliyi bərqərar etdi, iqtisadiyyatı fəlakətli vəziyyətdən qurtarmaq üçün islahatlar programını işləyib hazırladı və həyata keçirməyə başladı. Ölkənin təbii sərvətlərindən xalqın faydallanması üçün inkişaf etmiş dövlətlərlə çoxsaylı neft müqavilələrinin bağlanması, Ermənistanla müharibədə atəşkəs əldə edilməsinə nail oldu. Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün təmin olunması şərtilə Ermənistanla müharibəyə son qoymaq üçün fəal sülh siyasəti

yeritmək mövqeyini bütün dünyaya bildirdi. Həmin siyaset dünya birliyində, beynəlxalq təşkilatlarda yaxşı qəbul edildi. Hazırda dünyanın ən aparıcı dövlətləri Azərbaycanın mövqeyini dəstəkləyir və onu müdafiə edir.

Bütün məsələlərdə olduğu kimi, milli-mənəvi dəyərlər məsələsinə münasibətdə də Heydər Əliyevin mövqeyi aydın və qəti oldu: “Müstəqilliyi elan etmək, onun qorunması və möhkəmləndirilməsi istiqamətində dövlət tədbirləri həyata keçirmək nə qədər vacib olsa da, əsl müstəqilliyi qazanmaq üçün bu, hələ azdır. Gərək hər bir insan və xüsusən gənc nəsil müstəqilliyin nə qədər müqəddəs olduğunu bütün varlığı ilə dərk etsin, onu qorumaq və möhkəmləndirmək üçün hər cür qurban verməyə hazır olsun. Bunun üçün isə o, ilk növbədə yüksək mənəviyyata malik olmalıdır, xalqımızın milli-mənəvi dəyərləri onun şəxsiyyətinin mahiyyətini təşkil etməlidir. O, azərbaycanlılığın, mənsub olduğu Azərbaycan xalqının mədəniyyətinin, ədəbiyyatının, incəsənətinin, elminin nə olduğunu dərinində bilməlidir” [1, s.295-296].

Müstəqillik illərində biz dövlət başçımızın bu dəyərli tövsiyələrini rəhbər tutaraq milli-mədəni irsimizi, tariximizi, milli sənətimizi ideoloji buxovlardan və qadağalardan xilas etmək yolunda çox uğurlu addımlar ata bilmışık.

Azərbaycan milli-mənəvi dəyərlərinə yiyələnməklə gənc nəslin milli ruhda tərbiyə olunması məsələsi Heydər Əliyev tərəfindən əsas vəzifələrdən biri kimi irəli sürülmüşdür. Dövlət başçısı bu məsələdən bəhs edərkən belə deyirdi: “Gənclərimiz milli ruhda tərbiyə olunmalıdır, bizim milli-mənəvi dəyərlərimizin əsasında tərbiyələnməlidir. Gənclərimiz bizim tariximizi yaxşı bilməlidir, milli dəyərlərimizi yaxşı bilməlidir. Milli dəyərlərimizi, milli ənənələrimizi yaxşı bilməyən, tariximizi yaxşı bilməyən gənc vətənpərvər ola bilməz”. Maraqlıdır ki, Heydər Əliyev tariximizdən bəhs edərkən onu mənəviyyatımızla sıx əlaqədə görür və göstərir ki, bütün mərhələlərdə xalqımızın tarixinin əsasını təşkil edən yüksək mənəviyyat olmuşdur və keçmiş tariximizdən bizə qalan simaları bu gün dünyada məşhurlaşdırıdan da, bizim üçün nümunə edən də onların yüksək mənəviyyatıdır, yüksək amallarıdır [1, s.295-296].

Heç şübhəsiz ki, milli-mənəvi dəyərlərimizin mənimsənilməsində doğma dilimizin rolü olduqca möhtəşəmdir. Doğrudan da, sovet hakimiyyəti illərində, bütün milli dillər kimi Azərbaycan dilinə münasibətdə də böyük ədalətsizliklərə yol vermiş, ayrı-ayrı vaxtlarda isə Azərbaycan dilinin qanuni hüququnun özünə qaytarılması üçün göstərilən cəhdələr Moskvanın ciddi müqavimətinə düşər olmuşdu. Azərbaycanın rəhbəri Heydər Əliyevin təşəbbüsü ilə 1978-ci ildə Azərbaycan SSR Konstitusiyası qəbul olunarkən, orada Azərbaycan dilinin dövlət dili statusu təsbit olunmuşdu. Eyni zamanda Sovetlər İttifaqının ümumi dili – rus dili hakim dil olduğundan Azərbaycan dilinin respublikada dövlət dilinə çevrilməsi yolunda çoxlu maneələr meydana çıxmışdı. Ancaq müstəqillik illərində bilavasitə dövlət başçımızın hərtərəfli qayğısı sayəsində Azərbaycan dilinin bütün hüquqları özünə qaytarıldı, eyni zamanda doğma dilimiz barədə AXC-Müsavat hakimiyyəti dövründə yol verilmiş əllaməliklərə son qoyuldu. Müstəqil Azərbaycan Respublikasının 1995-ci il noyabrın 12-də ümumxalq referendumu əsasında qəbul olunmuş ilk Konstitusiyasında (maddə 21) təsbit olundu ki, “Azərbaycan Respublikasının dövlət dili Azərbaycan dilidir. Azərbaycan Respublikası Azərbaycan dilinin inkişafını təmin edir” [2, s.12].

İslam dininin bəşəriyyətə bəxş etdiyi mənəvi dəyərlərin əhəmiyyətindən və onların öyrənilməsinin vacibliyindən bəhs edən Azərbaycan Respublikasının prezidenti Heydər Əliyevin hələ 1996-ci il fevralın 2-də müstəqil Azərbaycan Respublikası gənclərinin birinci forumunda söylədiyi fikirlər bu gün üçün də çox aktual səslənir. “Bizim konstitusiyamıza görə, ölkəmizdə dünyəvi dövlət qurulur, din dövlətdən ayrıdır. Təbiidir ki, bütün dünyəvi ölkələrdə bu belədir. Bu, heç kəsdə təəccüb doğurmasın. Bu, bizim dinə münasibətdə başqa bir mövqe tutmağımızı göstərmir. Ancaq

gənclərimizin islam dininin mənimsənilməsi üçün, hesab edirəm ki, lazımi tədbirlər görülməlidir. Çünkü bu tədbirlərin olmaması nəticəsində bəzi mənfi hallar meydana çıxır, ayrı-ayrı qruplar gənclərə fanatizm əhval-ruhiyyəsini aşılamaq isteyirlər və bunlar da bizim gənclərin təbiyəsinə zərər vurur. Ona görə də islam dininin məktəblərdə tədris olunması, hesab edirəm ki, günün tələblərindən biridir və bu barədə Təhsil Nazirliyi, müvafiq təşkilatlar düşünməlidirlər, lazımi tədbirlər görməlidirlər. Yəni bizim gənclərimiz dinimizi olduğu kimi öyrənməli, qəbul etməli və ondan istifadə etməlidirlər. Biz heç vaxt yol verə bilmərik ki, ayrı-ayrı şəxslər, ayrı-ayrı qüvvələr öz şəxsi mənafelərini güdərək islam dini pərdəsi altında Azərbaycan gənclərinin təbiyəsinin zədələnməsinə gətirib çıxarsınlar” (4, 3 fevral 1996).

Azərbaycan xalqının Ümummilli lideri Heydər Əliyev milli-mənəvi dəyərlərimizə, onların öyrənilməsinə və təbliğ olunmasına böyük əhəmiyyət verməklə yanaşı, Azərbaycan mədəniyyətinin dünya sənət xəzinəsinə verdiyi töhfələrlə başqa xalqların nümayəndələrini tanış etmək məsələsini daim diqqət mərkəzində saxlayırdı.

Fikrimizcə, prezident Heydər Əliyevin müstəqillik dövründəki fəaliyyəti ilə əvvəlki rəhbərlik dövründəki fəaliyyəti arasındaki sıx məntiqi əlaqəni, dialektik vəhdəti isbat etməyə ehtiyac yoxdur. Tarixi faktların ən böyüyü isə bu idi ki, dünya sosializm sisteminin və böyük Sovet imperiyasının dağıldığı dövrdə Azərbaycan SSR artıq öz inkişaf səviyyəsinə və çoxsahəli iqtisadiyyatına görə SSRİ-nin müttəfiq respublikaları içərisində özünü yaşatmağa qadir ola biləcək ikinci respublika idi. Bu gün tam əminliklə söyləmək olar ki, Azərbaycanın dövlət suverenliyi və iqtisadi müstəqilliyi, sistemli şəkildə artan xarici iqtisadi əlaqələri, dünya iqtisadiyyatına get-gedə daha dərindən integrasiya olunması 1970-1985-ci illərdə təməli qoyulmuş xalq təsərrüfatı potensialına əsaslanır. Heydər Əliyevin doğma xalqı qarşısında ən böyük xidmətlərindən biri də bu idi ki, 1991-ci il oktyabrın 18-də “Azərbaycan Respublikasının dövlət müstəqilliyi haqqında Konstitusiya Aktı” qəbul olunarkən Şimali Azərbaycan artıq müstəqil bir dövlət kimi yaşamağa tamamilə hazır idi.

Bu gün müstəqil Azərbaycanın beynəlxalq aləmdə nüfuzu və şöhrəti durmadan artmaqdadır. Azərbaycan Respublikası bütün dünyada demokratik, hüquqi, dünyəvi dövlət nüfuzu qazanmışdır. Heydər Əliyev zəkasının məhsulu olan təməl qanunumuz dünyadan ən demokratik, ən mükəmməl konstitusiyalarından biridir və beynəlxalq aləmdə Azərbaycana böyük rəğbət qazandırır. Ölkədə hökm sürən sabitlik, həyata keçirilən daxili islahatlar xarici ölkələrlə əlaqələrimizin genişlənməsinə müsbət təsir göstərir. Özünün xarici siyasetini bərabərlik və qarşılıqlı mənafə prinsipləri əsasında quran Azərbaycan Respublikası dünyadan bütün dövlətləri üçün açıq ölkəyə çevrilmişdir. Heydər Əliyevin xarici siyaset sahəsində ən mühüm uğurlarından biri də budur ki, o, Azərbaycanı türk dünyasından təcrid olunmuş vəziyyətdən çıxartdı. Bizimlə birlikdə azadlığa çıxmış qardaş Qazaxistan, Özbəkistan, Qırğızistan və Türkmenistanla ənənəvi dostluq münasibətlərimiz bərpa olundu. Hazırda Azərbaycan Respublikası qardaş türk dövlətləri ailəsinin bərabərhüquqlu üzvüdür, Heydər Əliyev isə bütün türk dünyasının müdrik yolgöstərəni, zəmanəmizin Atatürkü adını qazanmışdır! Müstəqil Azərbaycan dövlətinin islam dünyasındaki nüfuzu da getdikcə artmaqdadır. Azərbaycan Respublikası bir çox beynəlxalq ittifaqlar və təşkilatlarının üzvüdür.

Qüdrətli siyasetçisi Heydər Əliyevin özünün ölkəmiyyaslı qəbullarından tutmuş beynəlxalq miqyaslı görüşlərə, yüksək səviyyəli danışçılarındanadək hər yerdə, hər an Azərbaycan həqiqətini dünyaya yayındı. İndi Azərbaycan, vaxtilə ona qarşı yaradılmış beynəlxalq informasiya blokadasını yarmışdır. Dünya Heydər Əliyevin fəaliyyəti nəticəsində Azərbaycan həqiqətini qəbul etməyə başlamışdır. Heydər Əliyev vaxtilə onun öz qayğısı sayəsində Moskva,

Leninqrad və başqa şəhərlərin ali məktəblərində təhsil almış, özü də Azərbaycanın müxtəlif bölgələrini təmsil edən gənclərin qabaqcıl bir dəstəsini Prezident Aparatına, müxtəlif dövlət strukturlarına toplayıb onlara idarəcilik qaydaları öyrətdi, gələcəyin yeni, qüdrətli Azərbaycanı üçün hazırladı!

Ümumdünya tarixinin dahi şəxsiyyətlərindən biri olan Heydər Əliyevin layiqli varisi İlham Əliyevin rəhbərlik etdiyi müasir Azərbaycan, habelə bütün dünyadan 60 milyonluq azərbaycanlıları dirçəliş yolundadır. Azərbaycan xalqı yaxın gələcəkdə Büyük Azərbaycanın intibahını gözləyir. Azərbaycan xalqının iradəsini ifadə edən İlham Əliyev müstəqil Azərbaycanın prezidenti, həm də dünya azərbaycanlılarının yeni lideridir. İlham Əliyev bütün dünya tərəfindən qəbul olunan görkəmli və müasir dövlət xadimidir.

İlham Əliyev Heydər Əliyevin gənclər siyasetinin həyata keçirilməsində misilsiz fədakarlıq göstərmişdir və bu sahədə fəaliyyətini indi də uğurla davam etdirir. 1997-ci ildə Azərbaycan Respublikası Milli Olimpiya Komitəsinin prezidenti təyin olunan İlham Əliyev az vaxt içərisində həmin sahədə də yüksək təşkilatçılıq istedadına malik olduğunu göstərmişdir. Onun yorulmaz və gərgin əməyi sayəsində, qısa müddət ərzində Azərbaycan idmançılarının beynəlxalq yarışlarda qazandığı parlaq uğurlar İlham Əliyevin başçılıq etdiyi idman hərəkatının, hər şeydən əvvəl, böyük siyasi qələbəsidir. İlham Əliyev uzaqgörən dövlət xadimi və siyasetçi kimi sağlam gənclik yetişdirmək, bununla da xalqımızın sağlam gələcəyini təmin etmək üçün idmanı ümumxalq hərəkatına çevirmək xətti yeridir. Onun təşəbbüsü ilə təkcə paytaxt Bakıda deyil, eyni zamanda regionlarda da olimpiya idmanı-sağlamlıq komplekslərinin tikilib istifadəyə verilməsi, idmanın müxtəlif sahələrinin inkişafı üçün güclü maddi-texniki baza yaradılması xalqın sağlam gələcəyinə yönəlmış müdrik siyasetin parlaq təzahürləridir. Hazırda Azərbaycanın beynəlxalq yarışlarda, idmanın müxtəlif sahələrində ön mövqelərə çıxmazı, Bakının dünya üzrə mühüm beynəlxalq yarışların keçirildiyi mərkəzə çevriləməsi Azərbaycanın şöhrətini daha da artırır, onun beynəlxalq nüfuzuna müsbət təsir göstərir. Pekində keçirilən Yay Olimpiya Oyunlarında idmançılarımızın uğurlu nəticələr göstərmələri, vətənə qızıl, gümüş və bürünc medallarla dönmələri, İlham Əliyevin gənclər siyasetinin ən böyük nailiyyətlərindən biridir. Eləcə də I Avropa oyunlarının təşkili və idmançılarımızın uğurları Heydər Əliyev siyasetinin layiqli davamçıları İlham Əliyev və Mehriban xanım Əliyevanın varislik ənənəsinə sadıqlıyının göstəricisidir.

İlham Əliyev beynəlxalq münasibətlər tarixi sahəsində dərin biliyə malik olan peşəkar siyasetçi kimi dünya miqyasında böyük hörmət və nüfuz qazanmışdır. O, Azərbaycan nümayəndə heyətinin başçısı, yaxud üzvü kimi müxtəlif ölkələrdə rəsmi səfərlərdə, o cümlədən dövlət səfərlərində olmuş, bir çox beynəlxalq konfrans və konqreslərdə məruzələrlə çıxış etmişdir.

İlham Əliyev 2003-cü ilin və 2008-ci ilin Prezident seçkilərində parlaq qələbə qazanaraq xalqın iradəsi ilə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti seçilmiştir. Prezident İlham Əliyev Azərbaycan xalqının dahi oğlu Heydər Əliyevin demokratik, hüquqi və dünyəvi dövlət quruculuğu siyasetini uğurla davam etdirir. Onun rəhbərliyi ilə ölkədə iqtisadi islahatlar daha da sürətlənmiş, xüsusi prezident fərmanı ilə 2004-2008-ci illərdə regionların sosial-iqtisadi inkişafına dair Dövlət programı qəbul olunmuşdur. Prezident İlham Əliyev ölkədə insan haqları və azadlıqlarının daha dolğun təmin olunmasını daim diqqət mərkəzində saxlayır.

İlham Əliyev Azərbaycan xalqının tarixi keçmişinə xüsusi qayğı və diqqət göstərir. Geniş dünyagörüşünə, dərin və hərtərəfli biliyə, yüksək mədəniyyətə malik olan İlham Əliyev müasir və çəvik siyasetçi kimi dünyada böyük hörmət və nüfuz qazanmışdır. O, sürətlə dəyişən çağdaş dünyada, qloballaşma və integrasiya proseslərində, bütün beynəlxalq görüşlərdə və apardığı yüksək səviyyəli danışqlarda Azərbaycanın mənafələrini bütün sahələrdə uğurla müdafiə edir. İlham

Əliyevin uğurlu xarici siyasəti sayəsində Azərbaycanın beynəlxalq və regional problemlərin həllində də rolu və nüfuzu getdikcə artır. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev bir çox ölkələrin və beynəlxalq təşkilatların fəxri adları və mükafatlarına layiq görülmüş, AŞPA-nın fəxri üzvü diplomu və medalı ilə təltif olunmuşdur. Prezident İlham Əliyevin həyata keçirdiyi müdrik daxili islahatlar və uzaqqorən, məqsəqyönlü xarici siyasət sayəsində Azərbaycan Cənubi Qafqazda lider dövlətə çevrilməkdədir.

İlham Əliyev, Heydər Əliyevin Azərbaycan xalqının milli-mənəvi dəyərlərinin qorunub saxlanması və daha da inkişaf etdirilməsi kursunu uğurla həyata keçirir. Onun "Azərbaycan Milli Ensiklopediyasının nəşri haqqında" və "Azərbaycan dilində latin qrafikası ilə kütłəvi nəşrlərin həyata keçirilməsi haqqında" sərəncamları (12 yanvar 2004-cü il), Milli Ensiklopediyanın nəşrinə rəhbərliyi şəxsən öz üzərinə götürməsi və bununla bağlı imzalandığı sərəncamlar, alimlərə elmi dərəcələrə görə verilən əlavə əmək haqqını, tələbələr, magistrler və aspirantların təqaüdlərini dəfələrlə artırması milli-mənəvi və ümumbaşəri dəyərlərə dövlət qayğısının parlaq təzahürləridir.

Azərbaycan Respublikasının mədəniyyət sahəsində dövlət siyasetinin əsas prinsiplərində deyilir: "Milli-mənəvi dəyərləri bəşər mədəniyyətinin tərkib hissəsi kimi inkişaf etdirmək" (5; 120). Yəni qloballaşma şəraitində milli - mənəvi dəyərlərin mühafizəsi dövlətin əsas vəzifələrindən birinə çevrilmişdir. Əsası Ümummilli lider Heydər Əliyev tərəfindən qoyulan bu ənənə bu gün də davam etdirilir. Bunu son illərdə birinci xanım vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevanın təkidi ilə UNESCO-nun qeyri-maddi irs siyahısına salınmış bir çox mədəni irs nümunələri sübut edir. Mədəni irsin qorunması istiqamətində görülmüş tədbirlər nəticəsində Azərbaycan müğəmi 2003-cü ildə, Qobustan Milli Tarixi Bədii Qoruğu 2007-ci ildə, Aşıq sənəti və Novruz bayramı 2009-cu ildə, Azərbaycan Xalça sənəti 2010-cu ildə, Tar ifaçılıq sənəti 2012-ci ildə UNESCO-nun Ümumdünya İrs Siyahısına daxil edilmişdir. Ölkəmizin rəhbərliyi bu sahədəki vəzifələrin uğurla həllinə çalışır və nail olur.

Heydər Əliyev tərəfindən müəyyənləşdirilən mədəniyyət konsepsiyasının möhtərəm prezidentimiz İlham Əliyev və birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyeva tərəfindən uğurla davam etdirilməsi Azərbaycan Respublikasının mədəniyyət siyasetinin mütərəqqi və təminatlı perspektivlərindən xəbər verməkdədir [3, s.176].

İSTİFADƏ EDİLMİŞ ƏDƏBİYYAT

1. Azərbaycan Respublikası (1991-2001). Bakı, Yeni nəşrlər evi, 2001.
2. Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyası. Bakı, 2003.
3. Abbasov. N. Müasir şəraitdə Azərbaycan dövlətinin mədəniyyət siyaseti və mənəvi dəyərlərin inkişaf amilləri. Bakı, Təknur, 2008, 240 s.
4. H.Əliyev. Müstəqil Azərbaycan Respublikası gənclərinin I forumunda çıxışı // "Azərbaycan" qəzeti, 1996, 3 fevral.
5. Mədəni irsin qorunmasına dair normativ hüquqi aktlar toplusu. Bakı, "Elm" 2001, 240 səh.
6. Mədəniyyətin tarixi və nəzəriyyəsi. Ali məktəblər üçün dərslik. M.Manafova, N.Əfəndiyeva və S.Şahhüseynovanın ümumi redaktəsilə. Bakı, Sabah nəşriyyatı, 2010, 876 s.

РЕНА ШАХИРЗАЕВА
ФАКТОР НАСЛЕДСТВА В КОНЦЕПЦИИ КУЛЬТУРЫ,
ОПРЕДЕЛЕННОЙ ГЕЙДАРОМ АЛИЕВЫМ

Ключевые слова: Моральные ценности, культурная политика, наследование, молодежная политика, независимость.

РЕЗЮМЕ

В статье говорится о трудностях переходного периода в Азербайджанской Республике после восстановления независимости, о внутренней нестабильности и внешней агрессии. Отмечается, что в такое сложное время с приходом к власти общенационального лидера Гейдара Алиева началось культурное возрождение и развитие страны. В статье освещается государственная культурная политика страны, и в целом работа, проводящаяся в области подготовки концепции культуры. Автор указывает, что культурная политика, определенная Гейдаром Алиевым, успешно продолжается Ильхамом Алиевым, о чём говорят прогрессивные и гарантийные перспективы и достижения в этой области.

RANA SHAHIRZAYEVA
THE INHERITANCE FACTOR IN THE CONCEPT
OF CULTURE, DEFINED BY HEYDAR ALIYEV

Keywords: Spiritual values, cultural policy, inheritance, youth policy, the independence.

SUMMARY

In the paper it is spoken about difficulties of the transitional period of Azerbaijan State after gaining independence and internal and foreign aggression. It is taken up state cultural policy of the country and work in the sphere of preparation of cultural conception. The author notes that cultural conception determined by the national leader Heydar Aliyev successfully goes on by Ilham Aliyev and it says about progressive of cultural policy of Azerbaijan Republic.